

Västerås maj 2021

De förtroendevalda revisorernas granskning 2020

Förtroendemannarevisionen har valt att under år 2020 granska pastoratets verksamhet ur några olika aspekter, kopplat till den rådande pandemin.

1. Gudstjänster

”Alla i församlingen är kallade att delta i gudstjänsten och komma med sina erfarenheter och livsfrågor till det gemensamma mötet med Gud. Kyrkorådet, församlingsrådet och kyrkoherden har det gemensamma ansvaret för gudstjänstens utformning och utveckling” (Kyrkoordningen 17 kap. Inledningen).

I församlingsinstruktionen fastställs i vilken omfattning Västerås pastorat ska fira gudstjänst. ”Ett ledord för gudstjänst ska vara delaktighet” (församlingsinstruktionen). Att gudstjänstfirande per definition innebär att församlingen ska ges rätt att närvara ligger rimligen i den gängse tolkningen så verkligheten har således under året avvikit från församlingsinstruktionens intentioner.

Under tiden 200329 till 200906 var alla gudstjänster digitala. Därefter hade man en kort period där församlingen i viss omfattning tilläts delta fysiskt innan gudstjänsterna återigen enbart blev digitala. Vi har noterat att man på många håll i stiftet och runt om i landet funnit lösningar på hur man kan erbjuda gudstjänster med församling närvarande under hela pandemin (även sedan gränsen sattes till åtta personer). Pastoratet valde att ta ett pastoratsövergripande beslut om att stänga alla gudstjänsterna för fysiskt deltagande istället för att utnyttja de fördelar de riktigt stora kyrkorummen kunnat erbjuda. Dessutom fanns det under vår och sommar stora möjligheter att ordna t ex friluftsgudstjänster.

2. Dop

En viktig del i kyrkans uppdrag är att bjuda in till dop. Det självklara erbjudandet under pandemin borde vara att bjuda in till dop under trygga former i det lilla formatet. Pastoratet har tidvis under pandemin förordat att man ska skjuta upp dop till ett senare tillfälle. Under år 2020 döptes i pastoratet 378 personer, att jämföra med 630 personer under 2019. Då ska vi också ha med i beräkningen att första kvartalet 2020 var ett ”vanligt” år. Under tiden från 1 april sjönk antalet dop betydligt. Det krävs nu en tydlig satsning från pastoratet för att nå dem som avstod från att delta i dop under 2020.

3. Personalresurser

Många som har arbetsuppgifter som är direkt kopplade till församlingsarbete har fått ändrade arbetsuppgifter under pandemin. Inställd verksamhet leder givetvis till att resurser frigjorts. Revisionen efterfrågar en tydlig redovisning av hur de personalresurser tagits tillvara som inte utnyttjats i ordinarie arbetsuppgifter.

Slutsats

Den rådande pandemin har gjort att mycket har fått ändras utifrån de ursprungliga planerna. På kort tid behövdes stora förändringar göras i samhället. Vi har förståelse för att mycket verksamhet ställdes in med kort varsel men anser att pastoratet därefter i större omfattning kunde ha ställt om sin verksamhet inom ramen för rådande restriktioner. Detta gäller framför allt gudstjänstlivet.

En riskanalys där man redovisat olika vägval borde ha tagits fram och kyrkorådet borde ha tagit en mer aktiv del i beslutet av den avvikelse från församlingsinstruktionen som valts.